

sige fra. En nedsættelse af den kriminelle lavalder til 12 år vil i virkeligheden være en hjælp til de unge mellem 12 og 15 år. De får en ærlig og fair chance for at sige fra over for pression fra ældre unge.

Generelt er bandekriminaliteten desværre stigende herhjemme, og i en del af gadebåndene findes børn og/eller unge. Erfaringerne med bandekriminaliteten er blevet samlet fra alle politikredse i rapporten »Gadebånd i Danmark«, september 1998, der giver politikredsene et redskab til at opdage og behandle problemerne med gadebånd, som for alvor er blevet synlige i løbet af de sidste tre år.

Af rapporten »Gadebånd i Danmark« vurderes følgende karakteristika at være dækkende for, hvad der forstås ved en gadebånd: »En gruppe af børn og/eller unge, der på gadeplan udøver kriminalitet og/eller anden uroskabende og aggressiv adfærd, og som af omgivelserne og sig selv opfattes som en gruppe.«

Gadebånd kan erfaringsmæssigt være sammensat på flere forskellige måder. Nogle har en løs og skiftende struktur, mens andre er mere fasttømrede. En sådan fasttømring forekommer typisk på et senere/sent stadium i en gruppes udvikling. Ofte består gadebånd af børn og unge af fremmed herkomst, hvor den etniske baggrund synes at være et kriterium for tilhørsforholdet til gadebånden. Men der findes også gadebånd, som udelukkende består af danske børn og unge, ligesom der findes gadebånd, som består af børn og unge, der finder sammen på tværs af national oprindelse. Inden for rammerne af ovenstående karakteristika findes der endvidere flere typer af gadebånd, jf. »Gadebånd i Danmark«, side 2.

Om gadebåndenes alder, sociale og nationale baggrund, mobilitet og kriminalitetens karakter fremgår følgende af rapporten:

Hovedparten af medlemmerne er fra 15 til 20 år, men der er også eksempler på bandedlemmer - og her er der hovedsagelig tale om kernegruppedlemmer - på op til 33 år. Endvidere er der en klar tendens til, at medlemmerne i rand- og medløbergrupperne bliver yngre, endda helt ned til 8-9 år. I Glostrup politikreds har analyser af kriminaliteten fordelt på alder vist, at kernegruppedlemmernes kriminalitet og uroskabende virksomhed aftager i 18-20-årsalderen. Det er dog vanskeligt at vurdere, om der her er tale om en generel tendens. Et andet væsentligt forhold kan være, at deres kriminalitet ikke længere er så synlig eller skifter karakter til at være egentlig organiseret kriminalitet.

Grupperingerne består i overvejende grad af børn og unge med indvandrerbaggrund. Der er imidlertid

også eksempler på blandingsgrupperinger og rene danske grupperinger.

I mange af indberetningerne - især fra de største politikredse - peges der på, at de unge med anden baggrund end den danske typisk kommer fra hjem, hvor familien har ingen eller dårlige dansk kundskaber, og hvor familien er dårligt integreret. Mange af familierne er bosat i større sociale boligbyggerier i de største danske byer. De unge danske gruppemedlemmer kommer typisk fra meget svage eller opløste familier med misbrug i hjemmet.

Generelt kan det konstateres, at problemet synes størst i storbyområder, hvor der er ghettodannelser i sociale bebyggelser, og hvor der synes at være et utilstrækkeligt tilbud på klub- og fritidsaktivitetsområdet.

Navnlig i det storkøbenhavnse område, men også i flere jyske politikredse og på Fyn ses flere grupper at være meget mobile. De benytter både egne og stjålne biler samt toget. Der er endvidere et veludviklet kommunikationsnet, idet flere gruppemedlemmer er udstyret med mobiltelefoner. Mobiltelefonerne anvendes ofte til at tilkalde sympatisører, således at helt banale politiforretninger hurtigt kan udvikle sig til voldsomme konfrontationer mellem bandedlemmerne og politiet.

Den udøvede kriminalitet spænder vidt, helt fra chikanerier i form af tilråb, provokerende opførsel og grov uorden over tyveri og hærværk til trusler mod vidner, ulovlig frihedsberøvelse, mishandling, vold, narkotikahandel, brandstiftelse, narkotikakriminalitet, drabsforsøg og drab. De typiske kriminalitetsformer er dog gadeuorden, trusler, hærværk, tyveri, overfald og vold. Der er eksempler på trusler og røverilignende forhold mod skoleelever, ligesom der er eksempler på trusler, hærværk og drabsforsøg mod politifolk.

Der er set et eksempel på et landevejsrøveri, som tilskrives gadebåndevirksomhed, ligesom nogle af de såkaldte rambuktyverier også kan tilskrives medlemmer af gadebånd, jf. »Gadebånd i Danmark«, side 6 og 7.

Om status over situationen i politikredsene hedder det i rapporten: »En række politikredse udtrykker stor bekymring for udviklingen i gadebandekriminaliteten. Der er i vidt omfang sat ind med målrettede indsats og massive kriminalpræventive tiltag. Nogle kredse melder om, at det ved denne indsats mod gadebandekriminaliteten er lykkedes at skabe ro og tryk. Der gives dog samtidig udtryk for bekymring for fremtiden, idet tilgangen (fødelinjen) til grupperne ikke er brudt.«